

SVIZOVE NOVICE

Marec 2013, številka 19

27. 3. 2013

- Svizove novice so pri vas vsak mesec med šolskim letom.
- Soustvarjajte naše in vaše novice - svoje prispevke, predloge, mnenja nam posredujte po e-pošti: info@sviz.si.
- Več vsebin najdete na www.sviz.si.

Novice ureja: Tanja Modrijan.

IZ VSEBINE

Sviz z novima sogo- 2
vornikomaManj za javne zavode
v kulturiKSJS pričakuje odgo- 3
vove

Po znanje v Zreče

20 let Matice hrvaš- 4
kih sindikatovShod za boljšo priho-
dnostMednarodni vrh o
učiteljskem poklicu

Glavni odbor na dvodnevni seji

Pretekli teden, 18. in 19. marca 2013, so se na svoji 19. seji redni v Zrečah zbrali članice in člani najvišjega organa Sindikata vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije med dvema kongresoma. Prvi dan so ob predstavitvi poročila glavnega tajnika Branimirja Štruklja spregovorili o delovanju sindikata v zelo pestrem minulemu letu. Lani je SVIZ uspelo obraniti kakovost javnega izobraževanja, ki je bila ogrožena, potem ko se je zdaj že nekdanja Vlada RS marca lotila reševanja zaostrenega stanja javnih financ in splošne krize s poslabševanjem standardov in normativov v javnem izobraževanju. Glavni tajnik je izpostavil, da je SVIZ ohranil delovna mesta, standarde in normative v javnem izobraževanju, v največji meri pa tudi materialni položaj zaposlenih v vzgoji, izobraževanju, znanosti in kulturi. Ob tem je pomembno, da je tudi širša javnost vsaj delno prepoznala, da SVIZ ob prizadevanju za dobrobit položaja svojega članstva postavlja v ospredje svojega delovanja preprečevanje zniževanja kakovosti javnih storitev, ki bi pomembno negativno vplivalo na življenje vseh državljanov. Po sklepu GO bo SVIZ tudi v pogajanjih z novo vlado vztrajal pri stavkovnih zahtevah, kot so bile opredeljene januarja letos, in poskušal z njo doseči sporazum o njihovi razrešitvi. Še naprej bo vztrajal pri ohranitvi standardov in normativov v izobraževanju na zdaj veljavni ravni in kot doslej kategorično nasprotoval odpuščanju v izobraževanju, znanosti in kulturi. Z enostranskim znižanjem mase sredstev za plače v kulturi se to zdi na omenjenem področju neogibno, zato SVIZ takšen poseg ostro zavrača in v skladu s stavkovnimi zahtevami vztraja pri usklajevanju mase plač. Predstavniki GO so v skladu z zapisanim na seji potrdili sklep, da bo SVIZ tudi v prihodnje skupaj z drugimi sindikati v Konfederaciji sindikatov javnega sektorja (KSJS) in v zasebnem sektorju dal prednost pred vsemi drugimi nalogami prav ohranjanju in utrjevanju socialne države. Pri tem se bo povezoval tudi s civilnodružbenimi gibanji, ki imajo do socialne države enaka stališča. Članice in člani GO so s sklepom podprli tudi delovanje Koalicije solidarnih, ki si prizadeva za utrditev pravne in socialne države, za družbeno odgo-

vornost kapitala in solidarnostno družbo, ter ob tem za ohranitev do zdaj veljavne pravice državljanek in državljanov, da na referendumu odločajo o skupnem dobrem, o posameznih in skupnih pravicah. GO SVIZ je potrdil še podporo protestom državljanek in državljanov, ki na ulicah izražajo nezadovoljstvo s političnimi elitami, korupcijo in izrabljanjem države za sebične strankarske in zasebne interese.



Članice in člani GO SVIZ so drugi dan obravnavali finančno poročilo o delovanju GO SVIZ v letu 2012, se seznanili z delom in finančnim poslovanjem območnih odborov sindikata ter potrdili predlog finančnega načrta za leto 2013. Precejšen odhodek SVIZ je bil v minulemu letu povezan z množičnimi demonstracijami in protestnimi shodi ter enodnevno splošno stavko, ki so jih sindikati javnega sektorja organizirali vsled ukrepov in groženj takrat aktualne vlade, ki je s sprejemanjem interventnih zakonov uveljavljala znižanje plač in odpuščanje javnih uslužbencev. Leto 2012 je SVIZ financiral tudi nakup dveh prostorov za delovanje območnih odborov Kranj in Koroška, pomagali smo članom, ki so jih lansko jesen prizadele uničujoče poplave, članom v stiski namenili 60 solidarnostnih pomoči, izplačevali dve letoletni štipendiji (eno za srednješolski, drugo za visokošolski program) ter dodelili še 44 subvencij za pridobitev ustrezne izobrazbe. Nekaj sredstev smo namenili tudi za športno in družabno druženje članic in članov ter tako finančno podprli izvedbo vsakoletnih sindikalnih športnih iger, ki so nazadnje potekale v Kopru; sofinancirali pa smo še udeležbo naših članic in članov na Poli in Ljubljanskem maratonu.

Sviz z novima sogovornikoma

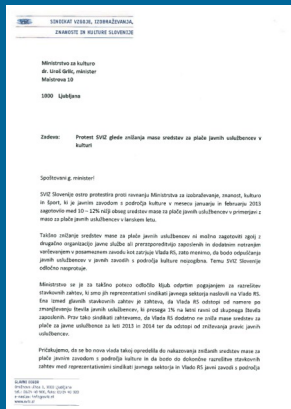
Pretekli teden, 20. 3. 2013, so pred poslanci Državnega zbora prisegli člani nove ministrske ekipe, ki bodo predstavljali svoje resorje v enajsti vladi v samostojni Sloveniji. Področje vzgoje, izobraževanja in znanosti je prevzel dr. Jernej Pikalo, nad spet samostojnim kulturnim ministrstvom pa bo bdel dr. Uroš Grilc. V imenu glavnega odbora sindikata in v imenu našega članstva smo obema ministroma ob izvolitvi na odgovorno in zahtevno funkcijo uradno čestitali tudi v SVIZ ter jima, kot je bilo to v navadi ob menjavi oblasti in nastopu novih ministrov tudi doslej, predlagali, da si na skupnem sestanku izmenjamo poglede na razmere v vzgoji, izobraževanju, znanosti in kulturi in se dogovorimo o načinih sodelovanja. Ministru za izobraževanje, znanost in šport smo poleg tega predlagali še razpravo o problematiki znižanja mase sredstev za plače javnih uslužbencev, o morebitni nadaljnji reorganizaciji mreže srednjih šol in nadaljnjih postopkih glede sprejemanja nekaterih že pripravljenih oziroma v zakonodajne postopke že vloženih zakonov. Zaposleni v vzgoji in izobraževanju so sindikat opozorili še na nekatera pereča vprašanja, ki jih je SVIZ

prav tako predlagal za prvo srečanje z ministrom dr. Jernejem Pikalom. Ta vprašanja so problematika vrednotenja in popraviljanja testov nacionalnih preizkusov znanja, plačevanje povečanega obsega dela zaposlenih v osnovnih in srednjih šolah ter neplačevanje pedagoških »nadobremenitev« pedagoškim delavcem Univerze v Mariboru. V pismu dr. Urošu Grilcu pa je SVIZ izpostavil tudi potrebo po razrešitvi vprašanja nižjega obsega mase sredstev za plače, ki so ga januarja in februarja letos prejeli javni zavodi s področja kulture. Ob tem je SVIZ ponovil tudi zahtevo za poračun teh sredstev. SVIZ zanimajo še ministrova pojasnila v zvezi z njegovimi napovedmi in napovedmi v koalicijski pogodbi o »zmanjševanju odvisnosti kulture od proračunskih virov s podporo ukrepom, ki omogočajo črpanje izvenproračunskega financiranja in dejavnosti na trgu«. Ministra pa bomo na sestanku povprašali še o spremembah zakonov s področja kulture (ZUJIK, NPK), o njegovem načrtu glede vodenja zakonodajnih postopkov ter še o ureditvi sistema izključnih izvajalskih pravic iz delovnega razmerja v kolektivni pogodbi za kulturo.

Manj za javne zavode v kulturi

V Sindikatu vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije smo 15. marca letos s sporočilom za javnost izrazili ostro nasprotovanje ravnanju Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, ki je takrat še pod vodstvom dr. Žige Turka javnim zavodom s področja kulture v mesecu januarju in februarju 2013 zagotovilo od 10 do 12 odstotkov nižji obseg sredstev mase za plače javnih uslužbencev v primerjavi z maso za plače javnih uslužbencev v lanskem letu. Poudarili smo, da ob takšnem znižanju nemotene delovanja javnih zavodov ni mogoče zagotoviti zgolj z drugačno organizacijo javne službe ali s prerazporeditvijo zaposlenih ter dodatnim notranjim varčevanjem v posameznem zavodu, kot zatrjuje Vlada RS, temveč da bodo odpuščanja javnih uslužbencev v javnih zavodih s področja kulture neizogibna. Skladno z že takrat zapisanim pričakovanjem, da se bo nova vlada takoj opredelila do problematike nakazovanja znižanih sred-

stev mase za plače javnim zavodom s področja kulture in da bodo do dokončne razrešitve stavkovnih zahtev med reprezentativnimi sindikati javnega sektorja in Vlado RS javni zavodi s področja kulture prejeli poračun sredstev mase za plače javnih uslužbencev za meseca januar in februar 2013, smo pismo o tem ta teden, 25. 3. 2013, naslovili tudi na novega ministra za kulturo dr. Uroša Grilca. Zapisali smo, da od nove vlade pričakujemo, da bo sledila zagotovitom mandatarko Alenke Bratušek, da moramo javni sektor varovati in razvijati ter da je treba šolstvu, znanosti in kulturi vrniti tisti razvojni potencial, ki jim je bil »z zadnjimi brutalnimi rezi, predvsem pa s ponižujočim odnosom, ne le odvzet, temveč tudi v temelju zanikan«.



Novega ministra za kulturo dr. Uroša Grilca smo opozorili tudi na težave javnih zavodov s področja kulture, ki so januarja in februarja letos prejeli precej manj sredstev za maso za plače.

KSJS pričakuje odgovore

Skladno z nekaterimi izjavami novega ministra za notranje zadeve in javno upravo dr. Gregorja Viranta je Konfederacija sindikatov javnega sektorja (KSJS) v javnem pismu 22. marca 2013 od njega najprej zahtevala pojasnilo glede napovedi o izboljšanju plačnega sistema »v smeri večje fleksibilnosti in menedžerske avtonomije.« Dr. Gregor Virant je ob prevzemu ministrskega mesta povedal tudi, da podpira, da se pogodbo o zaposlitvi odpove tistim, ki ne dosegajo pričakovanih rezultatov, zato KSJS zanima, kdo bo po posameznih dejavnostih ugotavljal, da konkretni javni uslužbenec ne dosega pričakovanih rezultatov in kdo bo postavljaj merila za pričakovane rezultate tam, kjer jih ni? Minister si želi, da bi letošnji proračun realizirali brez odpuščanj iz poslovnih razlogov v javnem sektorju; KSJS pa ga ob tem sprašuje, ali to pomeni, da bo vztrajal pri realizaciji v proračunu sprejete mase plač v javnem sektorju, ki je bila določena mimo kakrš-

nih koli pogovorov, kaj šele usklajevanj s sindikati javnega sektorja in zaradi česar je bila 23. 1. 2013 izpeljana splošna stavka v javnem sektorju. Opozorili so ga, da v nekaterih delih javnega sektorja, na primer v kulturi, zavodi že dva meseca dobivajo več kot za 10 % znižano maso plač, kar bo v kratkem privedlo do odpuščanja. Od ministra pričakujemo, da bo takoj povedal, ali se je pripravljen pogajati o masi plač za leto 2013 (kar je ena od stavkovnih zahtev) ali ne. KSJS opozarja, da je del članstva, med njimi policija in uslužbenci notranjega ministrstva, še vedno v stavki in je da je treba zaključiti pogajanja o stavkovnih zahtevah. KSJS meni, da enostranske izjave ministra, še preden se je sestel s sindikati, niso primerne, in je ministra pozvala, naj raje čim prej omogoči nadaljevanje pogajanj med javnimi uslužbenci in vlado. KSJS pričakuje, da nova vlada ne bo dajala le enostranskih oblastniških izjav, temveč bo vodila dejanski vsebinski socialni dialog.



Do zdaj so se na izobraževalnih seminarjih srečali sindikalni zaupnice in zaupniki iz osnovnih šol in zavodov za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami ter iz predšolske vzgoje. Več informacij in fotografij na www.sviz.si.

Po znanje v Zreče

Ta mesec smo v SVIZ začeli z novim vsakoletnim nizom pomladnih izobraževalnih seminarjev za sindikalne zaupnice in zaupnike. Kot smo vas že seznanili, bo večina tokratnih seminarjev letos izpeljanih v Zrečah, tam pa so se prvi 11. in 12. marca 2013 zbrali zaupnice in zaupniki iz osnovnih šol in zavodov za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami. Začetni dan seminarja je predsednica Sindikalne konference osnovnih šol in zavodov za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami Jelka Horvat predstavila dogajanje na področju delovanja konference, glavni tajnik SVIZ Branimir Štrukelj pa je spregovoril o aktualnem dogajanju, pomembnem za članstvo SVIZ. Strokovna sodelavka GO SVIZ za pravne zadeve Nadja Götz je navzočim približala spremembe na področju Zakona o delovnih razmerjih, pod vodstvom pravnika Toneta Seliškarja pa je potekala delavnica o odpuščanjih. Sindikalni zaupniki so se seznanili še z novo pokojninsko zakonodajo, ki jim jo je predstavil Jernej Zupancič, strokovni sodelavec GO SVIZ za pravne zadeve. V začetku tega tedna, 25. in 26. marca, se je v Zrečah nadaljevalo izobraževanje zaupnikov v predšolski vzgoji. Prvi dan je glavni tajnik SVIZ Branimir Štrukelj orisal aktualne dogodke ob dejstvu, da smo

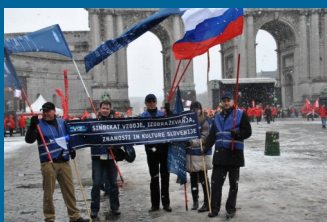
sindikati po nekaj tednih politične krize z novo vlado znova dobili sogovornika. V nadaljevanju seminarja je sledila predstavitev sprememb delovnopravne in pokojninske zakonodaje ter delavnica o odpuščanjih. Vodja skupine za mladoletno prestopništvo pri Policijski upravi Celje Zdenka Jan pa je navzočim predstavila tudi vsebino Zakona o preprečevanju nasilja v družini.

Izobraževalni seminarji se bodo nadaljevali 8. in 9. aprila za del sindikalnih zaupnikov iz osnovnih in glasbenih šol ter 15. in 16. aprila s srečanjem zaupnikov iz srednjih in višjih šol ter dijaških domov. Za ostale zaupnike iz OŠ in GŠ bo seminar izpeljan predvidoma 13. in 14. maja v Portorožu; prav tako pa bomo še pred koncem šolskega leta pripravili izobraževanje za sindikalne zaupnice in zaupnike v kulturi ter visokem šolstvu in znanosti.





Hrvaške kolege je v Zagrebu nagovoril tudi glavni tajnik SVIZ, ki je poudaril, da po vsej Evropi poteka boj za ohranitev socialne države. Vloga sindikatov pri tem je ne dovoliti, da bi bila politika v službi elit in kapitala, temveč morajo državo spet vrniti v funkcijo skupnega dobrega in jo iztrgati plenilskim interesom.



Demonstracijam in ustvarjalnim akcijam, ki so v Bruslju potekale ob robu srečanja evropskih voditeljev na vrhu EU, so se pridružili tudi predstavniki SVIZ s predsednico Jelko Velički na čelu.



20 let Matice hrvaških sindikatov

Prvi dan letošnjega marca je v Zagrebu potekala slovesna skupščina ob dvajseti obletnici ustanovitve Matice hrvaških sindikatov, ki jo je konec februarja leta 1993 osnovalo šest sindikatov. Zdaj jih je v matici deset, skupaj pa zastopajo več kot 64.000 svojih članic in članov v zdravstvu, predšolski vzgoji, osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju, znanosti in visokem šolstvu, pravosodju in bančni dejavnosti. Predstavniki tretje največje sindikalne centrale na Hrvaškem so ob svojem prazniku javnost opozorili, da je trenutna hrvaška vlada prekinila socialni dialog, in izrazili skrb, da zadnje 3-odstotno zmanjšanje plač v dejavnostih, ki jih zastopajo, ni tudi poslednje. Predsednik Matice hrvaških sindikatov Vilim Ribić je zbranim pojasnil tudi odločitve, da na dogodek ne povabijo svojega predsednika vlade in ministra, pristojnega za izobraževanje, ker v javnosti krnita ugled

učiteljev in zavajata z izjavami, da se plače zaposlenih v prosveti celo povečujejo. Podpredsednik matice Branimir Mihalinec je povedal, da je mogoče to neresnico ovreči z enostavno matematiko ter za letošnja april in maj, ko bodo zaposlenim v izobraževanju izplačali »višje« plače, napovedal nove proteste in stavke. Učitelji naj ne bi zaključevali ocen, učencem ne napisali spričeval, onemogočili pa naj bi tudi izvedbo državne mature.



Shod za boljšo prihodnost

Na pobudo Evropske konfederacije sindikatov (ETUC) so se 14. marca 2013 v Bruslju zbrali protestniki iz sindikatov iz vse Evrope ter evropske voditelje, ki so na ta dan začeli dvodnevno zasedanje vrha članic EU, s shodom in različnimi ustvarjalnimi akcijami opozorili na naraščajočo neenakost, večanje revščine in socialne izključenosti ter na povečevanje brezposelnosti in negotovosti na delovnem mestu, in to predvsem med mladimi. Prav slednji so v Evropi najbolj med vsemi starostnimi skupinami izpostavljeni brezposelnosti: po podatkih ETUC je bilo tako decembra lani v Evropski uniji brez dela več kot pet milijonov mladih, starih manj

kot 25 let. Tisti, ki zaposlitev sicer imajo, pa imajo pogosto sklenjene atipične delovne pogodbe, pogosto so slabo plačani in nimajo dostopa do dodatnega usposabljanja in izobraževanja. V ETUC zato poudarjajo, da je na tem področju čas za alarm in da si je treba še bolj kot do zdaj prizadevati, da bi mladim zagotovili boljšo prihodnost; tudi z ustvarjanjem kakovostnih novih delovnih mest, pri čemer morajo imeti svojo vlogo tudi socialni partnerji. V ETUC so ob demonstracijah opozorili na nujnost oblikovanja Socialne pogodbe za Evropo. Pri tem so jih podprli tudi v Evropskem sindikalnem odboru za izobraževanje (ETUCE), katerega član je SVIZ.

Mednarodni vrh o učiteljskem poklicu

V Amsterdamu je sredi tega meseca, tj. 13. in 14. marca, potekal tretji letni mednarodni vrh o učiteljskem poklicu, ki so ga po dveh zaporednih srečanjih v New Yorku pripravili tamkajšnje ministrstvo za izobraževanje, kulturo in znanost, Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) in Izobraževalna internacionala (EI). Tema tokratnega vrha je bila vredno-

tenje učiteljev in njihovega dela ter vprašanje strokovnih standardov, na njem pa so sodelovali predstavniki držav, ki imajo visoko učinkovite šolske sisteme ali so med najhitreje napredujočimi na tem področju. Tudi na letošnji vrh o učiteljskem poklicu je bila povabljen naša država. S strani sindikata je na njem sodeloval glavni tajnik SVIZ Branimir Štrukelj. Več informacij o dogodku najdete na spletni strani www.sviz.si.